Baruch

De Heer bemoedigt een ontmoedigde secretaris

Gewijd aan mijn mede broeders en zusters die de Heer actief dienen, in het bijzonder hen in "full-time" dienst.

De NBV vertaling is gebruikt bij de aangehaalde Bijbelteksten.

Baruch was een secretaris en een persoonlijke assistent van de bekende profeet Jeremia. God gebruikte hem om Zijn boodschap door te geven aan Juda, het zuidelijke koninkrijk, een natie die vervallen was in afgodendienst en morele decadentie. Voor meer dan 40 jaar (627BC tot 586BC) waarschuwde Jeremia dat, tenzij men berouw had, God hen ernstig zou straffen. Gedurende deze periode vochten er drie wereldrijken om de macht, Assyrië (met Nineveh als hoofdstad), Babylon en Egypte. Israël en Juda konden het conflict niet uit de weg gaan omdat ze geografisch precies in het midden van deze grootmachten lagen. De harten van de Judese mannen en vrouwen waren verhard naar de Here, de straf werd onontkoombaar. Het waren droevige dagen. Jeremia treurde en weende vaak. Opmerkelijk is dat God speciale aandacht besteedt aan een bijzondere persoon, die sterk ontmoedigd was, de secretaris van Jeremia, Baruch. Hij had hard gewerkt en verwachtte dat er iets positiefs zou gaan gebeuren. Maar nu zei hij in zichzelf, "Wee mij, de HEER heeft mijn leed met leed vermeerderd, moe ben ik van zuchten, rust vond ik niet" (Jer. 45:3).

Nationale kranten besteden vaak veel aandacht aan rijken, machthebbers, koninklijken, politici en bekende acteurs, sportlieden of muziek artiesten. Onze God daarentegen, toont niet alleen liefdevolle belangstelling voor zijn zichtbaar actieve en bekende werkers, maar ook voor iedere 'onbekende' of onzichtbare dienstknecht. Hen die achter de schermen werken, die bidden, die geven, die schoonmaken, die voorbereiden, die ondersteunen, die dienen, die organiseren, die vertalen, die helpen, die repareren, die de boodschap vermenigvuldigen en uitsturen die God anderen gegeven heeft. Onze God verzorgt het geestelijk welzijn van 'assistenten' en 'secretarissen'. Omdat het Hem duidelijk was dat Baruch ontmoedigd was, gaf God Jeremia een persoonlijke profetie voor Baruch: "Dit zegt de HEER, de God van Israël, tegen jou, Baruch …' (Jer. 45:2). Soms hebben wij ook correctie, steun en bemoediging nodig!

Waarom was Baruch ontmoedigd?

Heb jij je ooit ontmoedigd gevoeld? Soms kruipt ontmoediging langzaam bij je binnen; door een nieuwe uitdaging die alleen maar herhaling wordt, doordat onze

inzet apathie ontmoet, of we gaan aan de waarde ervan twijfelen. Soms komt ontmoediging heel snel en gaat diep, we lopen tegen ernstige obstakels, frustrerende tegenslag of sterke oppositie op. We zien in dat belangrijke verwachtingen nu niet en misschien wel nooit, uit zullen komen! De Here God dienen, door bijvoorbeeld een profeet als Jeremia te assisteren was geen eenvoudige taak. Laten we een paar factoren bekijken die, van tijd tot tijd, bijgedragen moeten hebben in Baruch's perioden van frustratie, afmatting en ontmoediging.

1. De boodschap: Gelet op Juda's hardnekkige ongehoorzaamheid, gingen de meeste profetieën die Baruch moest opschrijven, over oordeel en straf. "Als jullie tegen Babel vechten zul je niet slagen", "De boosheid en wraak, door de Heer uitgesproken over zijn volk, zijn groot", en "De koning van Babel zal zeker komen en het land vernietigen en mens en dier er in ombrengen" (Jer. 32:5, 36:7, 29). De verleiding is groot om de boodschap van God 'in lijn' te brengen met wat jeukende oren willen horen (2 Tim. 4:3). Het is een vreugde om een boodschap van Gods bevestiging en zegen af te geven. Maar soms, als we tenminste trouw willen zijn, moeten we Gods afkeuring en oordeel doorgeven. Dat is geen plezierig werk!

2. De toehoorders: De Heer was hoopvol: "Misschien laten de Judeeërs tot zich doordringen met wat voor onheil ik hen wil treffen en breken ze met hun kwalijke praktijken. Dan zal ik hun wandaden en zonden vergeven" (Jer. 36:3). Maar de toehoorders verwierpen God, de boodschap en de brengers van Gods boodschap. "… zij hebben hun aangezichten harder dan een rots gemaakt" (Jer. 5:3 NBG). De koning van Juda gaf bevel om de schrijver Baruch en de profeet Jeremia gevangen te nemen (Jer.36:26). Soms worden de motieven van een boodschapper in twijfel getrokken, wordt hij valselijk beschuldigd en zelfs met de dood bedreigd, omdat "hij niet het behoud, maar de ondergang van het volk voor ogen heeft" (Jer.38:4). Er is maar weinig publiek dat zo positief reageert als dat in Thessalonica; zij ontvingen Paulus' onderwijs "niet als een boodschap van mensen, maar als wat het werkelijk is: als het woord van God" (1Thes.2:13).

3. Het type werk: Het werk van een schrijver was langzaam en nauwkeurig. Kleine verschrijvingen waren moeilijk om te verbeteren; vaak moest dan het hele manuscript overgeschreven worden. Er word ons verteld dat "Baruch, de zoon van Neria, op verzoek van Jeremia alle woorden van de HEER schreef, die Jeremia hem dicteerde in een boekrol" (Jer.36:4). Na maanden van schrijven, las Baruch de boodschap voor in de tempel. Enkelen brachten zijn boekrol bij de koning. "Telkens als Jehudi drie of vier kolommen gelezen had, sneed de koning die met een schrijversmes af en gooide hij die in het vuur van het kolenbekken, totdat de hele rol verbrand was" (Jer.36:23). Al het werk verteerd door het vuur! Baruch had geen fotokopieën gemaakt, geen computer backup! Toen "nam Jeremia een nieuwe rol en gaf die aan de schrijver Baruch, de zoon van Neria. Deze schreef er alles in wat Jeremia hem dicteerde, alles uit de boekrol die koning Jojakim van Juda had verbrand" (Jer.36:32). Hij kon helemaal opnieuw beginnen. Wat een ontmoediging voor Baruch! Kon Jeremia niet zelf schrijven?

Kon Jeremia niet gewoon een toespraak houden zonder dat het opgeschreven werd? Kon God niet veel efficiënter communiceren door engelen, dromen of visioenen? De opbrengst van ons werk is niet altijd datgene wat we ervan verwachtten. Soms lijkt het zelfs op een volkomen mislukking! Als we, zoals Archippus, verleidt worden om te stoppen en het op te geven, laten we dan ook maar de bemoedigende woorden van Paulus ter harte nemen: “Let erop dat u de taak die u van de Heer hebt ontvangen, ook vervult” (Kol.4:17).

4. Gebrek aan status: In die dagen waren er niet velen die konden lezen of schrijven. Sommige koningen moesten zelfs voorgelezen worden omdat ze zelf niet konden lezen. Als je het lezen en schrijven beheerste dan was dat vaak gelegenheid voor lucratieve en invloedrijke posities. Zulke mensen werden beschouwd als beschaafd en intellectueel. Wat had Baruch bereikt met zijn professionele opleiding? Gemarja was een tempel secretaris. Als hij een visite-kaartje zou hebben gehad, dan zou zijn zakenadres indruk hebben gemaakt: “Hoge Raad, Nieuwe Poort van den Tempel, Jeruzalem” (Jer.36:10). Als je Elisama en Jehudi naar hun werk had gevraagd zouden ze je met overtuiging aangekeken en gezegd hebben: “wij zijn Koninklijke secretarissen.” Ze hadden een groot kantoor in “De Secretaris Kamer, Koninklijk Paleis, Jeruzalem” (Jer.36:12,20,21). En Baruch? Na al die jaren van studie en hard werk, was Baruch ‘slechts’ de secretaris van een melancholische en impopulaire profeet! Er lijkt niemand te zijn die hem bedankt of waardering uit voor zijn toegewijde werk. Soms kunnen we vergeten dat “het de Heer is die we dienen” (Kol.3:23-24). Dit is het dat betekenis en waardigheid geeft aan de christelijke bediening.

5. De bleke toekomst: We weten dat Baruch een visionair was die God diende, maar hij droomde ook van “grote dingen” voor zichzelf (Jer.45:5). Baruch kende, en moet bemoedigd zijn geweest door, de geschiedenis van Jozua, die voor vele jaren Mozes diende als zijn persoonlijke assistent. Op een dag sprak God met Mozes: “Neem Jozua … Geef hem een deel van jouw gezag zodat het hele volk van Israël hem zal gehoorzamen” (Num.27:18-20). Jozua heeft ‘het gemaakt’! Baruch kende ook de geschiedenis van Eliza, die vele jaren Elia diende als zijn persoonlijke assistent. Eliza vroeg een groot iets aan Elia, een “dubbel deel van zijn geest”. Al gauw deed Eliza zijn indrukwekkende wonderen en won daarmee erkenning: “De profeten uit Jericho, die Elisa vanaf de overkant in het oog hielden, zeiden tegen elkaar: ‘De geest van Elia is op Elisa neergedaald.’ Ze gingen hem tegemoet, knielden voor hem neer” (2Kon.2:9-15). Eliza had ‘het gemaakt’! Maar hoe zag Baruch’s toekomst er uit? De voorspellingen van Jeremia schilderden een verdrietige en depressieve toekomst. Er was geen belangrijke, fatsoenlijke en vaste baan die Baruch zou kunnen ambiëren. Waarom was Baruch’s toekomst zo bleek in vergelijking met die van Jozua en of Eliza? Toen Petrus in verleiding kwam zijn eigen toekomst te vergelijken met die van een andere discipel, werd hem liefdevol duidelijk gemaakt zich bezig te houden met zijn eigen zaken! De Heer heeft een verschillende taak, bediening en toekomst voor iedere dienaar. Maar Jezus antwoordde: “Het is niet jouw zaak of hij in leven blijft totdat ik kom. Maar jij moet mij volgen” (Joh.21:22).

6. Het offer: De dienst van Baruch hield in dat hij Jeremia begeleidde in veel moeilijke en pijnlijke situaties. Ze werden beide gedreven door Gods boodschap. Samen werden ze bespot en verworpen, samen leden ze honger en kou, samen werden ze valselijk beschuldigd en bedreigd. De koning gaf bevel om “Jeremia en zijn schrijver Baruch gevangen te nemen” (Jer.36:26). Het pad van gehoorzaamheid kent vreugde maar ook pijn. Onrechtvaardig lijden is bepaald moeilijk om te aanvaarden, en toch wordt ons gezegd: “Het is een blijk van genade als iemand, doordat zijn aandacht op God gericht is, in staat is onverdiend leed te verdragen” (1Pet.2:19). Soms vraagt onze bediening ons te onthouden van passende zegeningen. De Heer droeg Jeremia op: “Je mag in dit land niet trouwen en geen kinderen krijgen” (Jer.16:2). Met welk gevoel zal Jeremia geworsteld hebben als hij blije kinderen zag spelen, en mannen die hun vrouwen in liefde omhelsden? Petrus werd zich ook bewust van de zware prijs die hij betaald en vroeg: “Wij hebben alles achtergelaten en zijn u gevolgd. Waar kunnen wij naar uitzien?” Jezus antwoordde: “…ieder die broers of zusters, vader, moeder of kinderen, akkers of huizen heeft achtergelaten omwille van mijn naam, zal het honderdvoudige ontvangen en deel krijgen aan het eeuwige leven” (Matt.19:27-29). De Heer ziet het en zal altijd elk grootmoedig en blij offer belonen.

7. De ‘stilte’ van God: Met enige regelmaat vielen gebeurtenissen samen waardoor bij Baruch de wanhoop toesloeg. “Wee mij!” schreeuwde hij uit, “De HEER heeft mijn leed met leed vermeerderd, moe ben ik van zuchten, rust vond ik niet” (Jer.45:3). Het is erg genoeg als we er zuchtend aan toe zijn, dat we uitgeblust en rusteloos zijn. Maar wanhoop grijpt diep in in onze ziel als we de gedachte daarin toelaten dat God koel, ontkoppeld of passief zou zijn. Nog erger wordt het als we de conclusie trekken dat God het is die verdriet boven op onze pijn legt, of zelfs dat ons leven er beter uit zou zien zonder Hem. Zulke gedachten komen uit een demonische bron en hebben tot doel om ons aan het twijfelen te brengen over de kracht, wijsheid en goedheid van onze hemelse Vader. Wanneer we zo’n gedachte toelaten, zal de depressieve neerwaartse spiraal zich zeker versnellen. Als we moe of verdrietig zijn, zijn onze gedachten minder sterk en eerder ontvankelijk voor satanische aanvallen. We zullen de oorsprong van dergelijke leugens moeten inzien en ze, in de Naam van Christus, met kracht moeten verwerpen. Het is heel wel mogelijk dat we Gods timing of Zijn reden niet begrijpen. Maar we moeten ons niet door onze beperkingen laten verleiden om twijfel toe te laten over Gods kracht, wijsheid en goedheid. “De standvastige is veilig bij u, vrede is er voor wie op u vertrouwt” (Jes.26:3).

Gods reactie op de ontmoediging van Baruch

Soms kunnen we de pijn van onze broeder in zijn ogen zien. Moeders zijn er meestal goed in om tekenen van nood onder hun kinderen te zien. Onze liefhebbende hemelse Vader ziet onze omstandigheden, acties en motieven. Hij hoort onze woorden, Hij kent onze diepste gedachten, Hij voelt onze emoties. Het is een enorme

troost te weten dat “niets van wat geschapen is blijft voor hem verborgen, alles is onverhuld en volkomen zichtbaar …” (Heb.4:13). Of zoals David zou zingen: “U weet het als ik zit of sta, u doorziet van verre mijn gedachten, … Geen woord ligt op mijn tong, of u, HEER kent het ten volle” (Ps.139:2-4). Baruch’s somberheid en ontmoediging kwamen voort uit onjuiste gedachten. De Heer bemoedigt Baruch met een korte en directe boodschap om de waarheid te bedenken, en om de werkelijkheid te begrijpen en te geloven zoals die echt is.

De Heer zei tegen Jeremia: “Maar dit zegt de HEER tegen jou: Wat ik gebouwd heb, breek ik af, wat ik geplant heb, ruk ik uit, dat hele land. Zou jij dan voor jezelf naar iets bijzonders streven? Doe dat niet, want ik zal onheil brengen over al wat leeft, spreekt de HEER,maar jou laat ik je leven behouden, waar je ook naartoe gaat” (Jer.45:4-5). Deze boodschap bevat drie onderdelen.

1. <u>De Heer corrigeert Baruch’s kijk op de werkelijkheid</u>.

Baruch deed wat hem was opgedragen. Hij had hard gewerkt. De resultaten waren teleurstellend. De opofferende inspanningen van Jeremia en Baruch veranderden de wereld om hen heen niet. Was het al dit werk wel waard? Zouden ze wel doorgaan? Werden zij verbruikt in dit werk? Baruch ervaart innerlijke strijd en voelt medelijden met zichzelf: “Wee mij! De Heer heeft verdriet toegevoegd aan mijn pijn; ik ben uitgeput en vind geen rust.” De Heer ziet de innerlijke strijd van Baruch en richt Baruch’s ogen van zichzelf af. De wereld gaat niet om ‘jou’. Wat er gebeurt en niet gebeurt rust niet op jouw schouders. “Dit is wat de Heer zegt: Wat ik gebouwd heb, breek ik af, wat ik geplant heb, ruk ik uit, dat hele land.” Merk de herhaling van ‘ik’ op.

De Heer kan bouwen en planten met of zonder Baruch. Dat is waar. Het is de werkelijkheid. De Heer kan ons uitnodigen om, in één of ander onderdeel van Zijn grote project, met Hem samen te werken. Maar het blijft Zijn project. Het is de Heer zelf Die ons met gaven toerust, Die ons in Zijn dienst roept, Die onze inspanningen bekrachtigt. Maar het is ook de Heer Die bepaalt of het de tijd is om te bouwen of af te breken, tijd om te planten of uit te rukken. Mensen zijn niet het centrum van het universum. Onze hemelse Vader houdt van ons, zorgt voor ons en verheugt zich in ons. Maar ‘wij’ en ‘onze’ inspanningen staan niet centraal in Gods plannen. Het gaat om de Here Jezus Christus, Zijn werk, Zijn heerlijkheid, Zijn heerlijke eeuwige toekomst! Want “in hem is alles geschapen, … alles is door hem en voor hem geschapen … om in alles de eerste te zijn” (Kol.1:16-18). Beste mededienstknecht, (be)grijp het totaalbeeld, kijk naar de werkelijkheid door Gods ogen, zie jezelf en jouw opofferend werk als een klein onderdeel van Gods wereldwijde en eeuwige plan. Jeremia bad: “…grote, machtige God, uw naam is HEER van de hemelse machten. Uw besluiten zijn indrukwekkend, uw daden machtig…” (Jer.32:18-19). In Zijn tijd, op Zijn schema, zal God Zijn doelen uitwerken.

2. <u>De Heer corrigeert Baruch’s kijk op zijn eigen missie</u>.

Baruch’s frustratie, door gebrek aan zichtbare resultaten, bracht hem ertoe om te dromen over belangrijker werk, of van betere manieren om erkenning en voldoening te krijgen. De Heer zag deze insteek van Baruch’s verwarde hart en stelde hem de

vraag: “Zou jij dan voor jezelf naar iets bijzonders streven?” Soms roept, bereidt, bekrachtigt en vertrouwt de Heer mannen en vrouwen voor een grote klus; maar dan wel een ‘grote’ klus vanuit Zijn perspectief. Maar wanneer we, zoals Baruch, onze focus naar binnen richten en we grotere dingen voor onszelf zoeken, dan is de boodschap van de Heer helder: “Zoek dat niet.”

De Heer roept ons als gelovigen om groot te denken en om grote schatten op te slaan, maar dan wel in de hemel waar “…mot noch roest ze wegvreten, waar dieven niet inbreken om ze te stelen.” Waarom niet op aarde? Want “waar je schat is, daar zal ook je hart zijn” (Matt.6:20-21). De apostel Paulus wijst er op dat we ons, met verkeerde motieven, kunnen inzetten in een christelijke bediening (Fil.1:16-17). Egocentrische motieven bederven een christelijke bediening en vernielen vreugdevol teamwerk. We worden aangespoord om: “niet uit geldingsdrang of eigenwaan te handelen,… onze gezindheid moet dezelfde zijn als die van Christus Jezus” (Fil.2:3-5).

Welke talenten en mogelijkheden heb jij ontvangen? Ken jij jouw roeping? Wat is jouw missie? Als je eenmaal weet wat de Heer je te doen gegeven heeft, blijf er dan bij. Totdat de Heer je duidelijk maakt dat er wat veranderen moet. “Wees standvastig en onwankelbaar en zet u altijd volledig in voor het werk van de Heer, in het besef dat door de Heer uw inspanningen nooit tevergeefs zijn” (1Kor.15:58). Met het oog op waargenomen resultaten moet soms de strategie of de methode van een diensknecht veranderen, maar zijn hart is niet gericht op een goede statistiek. De wens van ons hart is om de Meester te horen zeggen: “Voortreffelijk, je bent een goede en betrouwbare dienaar…. Wees welkom bij het feestmaal van je heer” (Matt.25:21). Is dit nog steeds het verlangen van je hart?

3. <u>De Heer corrigeert Baruch’s kijk op zijn toekomst</u>.

Eén van de factoren die bijdroeg aan de depressieve gedachten van Baruch was, dat hij geen hoop voor de toekomst zag. De Judese leiders bleven Gods boodschap negeren, terwijl God al spoedig het Babylonische leger zou gebruiken om Israël in te nemen, te doden, te vernielen en te bezetten. Deels bevestigde de Heer Baruch’s sombere vaststelling: “…want ik zal onheil brengen over al wat leeft, zegt de Heer.” Soms wilde God bouwen en planten. Maar nu was Hij vastberaden om omver te werpen en te ontwortelen. Het feit dat God ervoor kiest om een project te stoppen, een bediening te beëindigen, of zelfs om zijn volk te straffen, houdt niet in dat God weg is en dat alle hoop vervlogen is. Juist het omverwerpen en ontwortelen zijn heldere tekenen dat God betrokken, actief en in controle is. Zo lang als wij op aarde zijn, hebben zulke pijnlijke veranderingen en duidelijke tegenslagen een bepaald doel. Gelukkig is er altijd een goddelijk ‘maar’. De Heer zegende Baruch met een persoonlijke belofte: “maar jou laat ik je leven behouden, waar je ook naartoe gaat.”

Deze persoonlijke profetie ontving Baruch tijdens het 4^{e} regeringsjaar van koning Jojakim (Jer.45:1). Baruch ontving deze belofte van de Heer dus tijdens de gebeurtenissen die weergegeven worden in de eerste helft van Jeremia 36. In de tweede helft van dit hoofdstuk lezen we dat de koning de profetie van Jeremia

verwierp, de boekrol verbrande en Baruch en Jeremia liet arresteren. Er is daar opnieuw een goddelijk 'maar', het leger ging naar hen op zoek, "maar de Heer had hen verborgen" (Jer.36:26). Baruch was veilig. De Heer vervulde Zijn belofte.

Wat is jouw kijk op de toekomst? Wordt jouw kijk overheerst door donkere gedachten? Ben je bang voor de toekomst? De Heer heeft ons nooit een makkelijke weg beloofd hier op aarde, ook geen panorama van constante groei en zichtbaar succes. Maar Hij zei: "ga … En ik zal altijd met je zijn" (Mat.28:19-20). Hij zei: "Maar jullie zullen kracht ontvangen wanneer de heilige Geest over jullie komt" (Hnd.1:8). Als we geestelijk aangevallen worden, dan weten we dat: "Hij die in u is groter is dan hij die in de wereld is" (1Joh.4:4). De goede beloften van onze Heer overstijgen bij verre ons kort verblijf hier op aarde. De Here Jezus zei: "Wees niet ongerust, maar vertrouw op God en op mij. In het huis van mijn Vader zijn veel kamers… Wanneer ik een plaats voor jullie gereedgemaakt heb, kom ik terug. Dan zal ik jullie met me meenemen, en dan zullen jullie zijn waar ik ben" (Joh.14:1-3). Heeft Baruch, nadat hij deze 'levensverzekering' ontvangen had, ooit verder getobd over gevangen genomen of gedood worden? Misschien, maar het was zeker niet meer nodig! Gods beloften kunnen alleen dan worden genoten wanneer we ze kennen en geloven. Geloven we ze echt?

Conclusie

Onze hemelse Vader ziet ons en ontfermt zich over ons, Hij weet wat er zich binnenin ons – Zijn diensknechten en assistenten – afspeelt. Net zoals Baruch, hebben velen van ons kleine taken gekregen. Net zoals Baruch, worstelen wij soms met vermoeidheid en ontmoediging. Lange tijd zien we geen resultaten, en voelen we ons overtollig of overbodig. Waar is de Heer naar op zoek in Zijn dienstknechten? De enige twee criteria die de Heer hanteert in de beoordeling van het resultaat van elk leven hier op aarde zijn: gehoorzaamheid en trouw. Mee eens? Laten we dan volharden in luisteren, gehoorzamen en doorgaan. "Want God is niet zo onrechtvaardig dat hij vergeet wat je hebt gedaan, hoeveel liefde je voor zijn naam hebt getoond door al jaar en dag steun te verlenen aan de gelovigen. Het is onze vurige wens dat ieder van u tot het einde toe dezelfde ijver aan de dag blijft leggen" (Heb.6:10-11).

Philip Nunn
Eindhoven, Nederland
December 2009

Vertaling:
Albert van klinken

Bron: www.philipnunn.com